Београд - Подаци из тајних досијеа безбедносних служби у последњих 15 година користе се за уцењивање, рекетирање и елиминацију политичких противника, сагласни су саговорници Данаса. Због тога, како кажу, ниједној владајућој структури од демократских промена није одговарало отварање досијеа, јер се она користе за елиминацију политичких противника и постављање подобних кандидата на различите државне функције.

Наводи социолога Јове Бакића да му је премијер Александар Вучић пре три године показао тајни досије Ивице Дачића поново су отворили питање о неопходности отварања докумената безбедносних служби.

Супруга лидера СПО Даница Драшковић каже за Данас да је злоупотреба тајних досијеа у Србији постала бизнис који доноси и финансијске и политичке користи.

- То траје деценијама и суштински је разлог што и данас, после толико демократских влада које су се смењивале, та досијеа остају затворена. Користе се за уцењивање, рекетирање и елиминацију политичких противника - наглашава Драшковићева. Она додаје да је данас то посебно разрађено као "наводна безбедносна провера" кандидата за различите функције и именовања.

- Ако власт не жели неког кандидата, из Безбедносно информативне агенције пошаљу папир да није прошао безбедносну проверу, без икаквог образложења - зашто није и шта

је згрешио, што је потпуно незаконито и личи на стара времена УДБЕ и ОЗНЕ, која, очигледно, још увек трају. Ми смо у странци имали такав случај у Телекому, али и у самој БИА. Она је одбила пријем правника, који је прошао све обуке и прегледе али није одговарао због страначке припадности - истиче Драшковићева. Према њеним речима, такве провере се не раде за чланове "подобних" странака.

- Зато имамо припаднике Црвених беретки, јуловце и Слобине ратнике на свим позицијама у владиним институцијама, јер је то очито њихова предност и добра препорука. Само отварање досијеа по налогу Европске уније и времена у којем живимо може спречити злоупотребе у службама безбедности и окончати њихов уносни бизнис - закључује наша саговорница.

Бивши директор БИА Андреја Савић сматра да треба отворити тајне досијее, али наглашава да би и тада могло доћи до злоупотребе података јер владајуће структуре опстају на власти управо захваљујући спиновању јавности путем таблоида, којима пласирају информације из досијеа како би дискредитовали политичке противнике.

- Таква је ситуација и у другим земљама у транзицији. Сада је посебно актуелна у Македонији, где је опозиција дошла до одређених података о појединцима из власти. Код нас се злоупотреба података свакодневно види у таблоидној штампи, где информације "цуре" из истраге - каже Савић. Када је реч о злоупотреби тајних досијеа у уско политичке сврхе, она се, додаје, најбоље огледа у предизборним кампањама.

- Свака политичка власт која се формира након избора, на челне функције институција система националне безбедности поставља своје кадрове. На тај начин власт долази до информација - истиче Савић.

Сличног мишљења је и професор права Богољуб Милосављевић, који сматра да досијеи до сада нису отварани јер није постојала политичка воља.

- Злоупотребу података је тешко спречити без добре и јаке контроле над сектором безбедности. Када говоримо о тајним досијеима, углавном мислимо на БИА, или како се већ све агенција у прошлости звала. Међутим, заборављамо на војне службе, полицију и

судство. Полиција је и најкритичнија, јер сви смо видели како информације цуре - каже Милосављевић. Као пример наводи предмет из 1993. године који је доспео у руке таблоида, а служио је да се дискредитује заштитник грађана Саша Јанковић.

- Свако уступање досијеа политичарима, новинарима или неком трећем је кривично дело, наглашава Милосављевић.

Једно од предизборних обећања ДОС-а након демократских промена било је отварање досијеа, односно доношење закона који би то омогућио. Намера тадашње политичке гарнитуре до данас није реализована, а једина странка која је остала доследна ставу да досијее под хитно треба отворити је СПО.

(Данас)